

Sygn. akt V U 960/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku P. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

na skutek odwołania P. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 3 sierpnia 2016 r.

znak (...) dec. nr (...)

oddala odwołanie.

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 960/16

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 3 sierpnia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił wnioskodawcy P. Z. umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 61.546,90 zł, w tym z tytułu:

składek – 23.065,94 zł,

odsetek – 38.480,96 zł,

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres: 05/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 17.128,56 zł, w tym z tytułu:

składek – 6.385,61 zł,

odsetek – 10.742,95 zł,

- na Fundusz Pracy za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 5.092,24 zł, w tym z tytułu:
składek – 1.844,63 zł,
odsetek – 3.247,61 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskujący na dzień wydania decyzji nie spełnił ustawowych przesłanek umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, albowiem nie opłacił zaległości wskazanych w decyzji z dnia 19 marca 2015 r.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca, wskazując, że nie otrzymał decyzji z dnia 19 marca 2015 r. i dopiero po zainteresowaniu się osobistym, jaka jest decyzja o umorzeniu, poinformowano go, że nie zachodzą ustawowe przesłanki do umorzenia należności. Nieotrzymanie zaś wspomnianej decyzji sprawiło, że nie mógł podjąć odpowiednich kroków.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, wskazując na te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca P. Z. w dniu 16 lipca 2014 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Pismem z dnia 12 lutego 2015 r. organ rentowy zawiadomił wnioskodawcę, iż zostało zakończone postępowanie poprzedzające wydanie decyzji określającej warunki umorzenia w sprawie jego wniosku z dnia 16 lipca 2014 r. W piśmie zawarte było pouczenie, że wnioskodawca ma prawo wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, z którego może skorzystać w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Ww. zawiadomienie wysłane zostało na podany przez P. Z. we wniosku z dnia 16 lipca 2014 r. adres zamieszkania i do korespondencji, tj. (...) R., ul. (...) (...). Zawiadomienie powyższe odebrała żona wnioskodawcy.

W dniu 19 marca 2015 r. ZUS Oddział w W. wydał decyzję określającą, że umorzeniu będą podlegały nie opłacone przez wnioskodawcę składki na:

- ubezpieczenia społeczne za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 61.546,90 zł;
- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 05/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 17.128,56 zł;
- Fundusz Pracy za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 5.092,24 zł, pod warunkiem opłacenia w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji należności nie podlegających umorzeniu, tj. należności z tytułu składek na ubezpieczenie własne płatnika oraz zatrudnionych pracowników w wysokości:
 - na ubezpieczenia społeczne – 21.231,75 zł i koszty upomnienia 11,60 zł,
 - na ubezpieczenie zdrowotne 6.499,66 zł i koszty upomnienia 23,20 zł oraz
 - na Fundusz Pracy i FGŚP 1.692,41 zł i koszty egzekucyjne 2,64 zł,

a nadto odsetki od ww. należności, naliczone do dnia wpłaty włącznie. W ww. decyzji wskazano, że ostateczne rozstrzygnięcie kwestii umorzenia należności z tytułu składek za ww. okres zostanie podjęte odrębną decyzją, o której mowa w art. 1 ust. 13 ww. ustawy abolicyjnej.

Ww. decyzja w dniu 19 marca 2015 r. została wysłana do wnioskodawcy na adres podany we wniosku z dnia 16 lipca 2014 r., tj. (...) R., ul. (...) (...). W dniu 23 marca 2015 r. –wobec niezastania adresata w miejscu zamieszkania– dokonano I awiza. W dniu 31 marca 2015 r. awizo ponowiono. Wobec nieodebrania przez wnioskodawcę ww. przesyłki, wróciła ona w dniu 13 kwietnia 2015 r. do nadawcy (ZUS) z adnotacją „Zwrot. Nie podjęto w terminie.”. Organ rentowy uznał ww. przesyłkę za doręczoną zgodnie z art. 44 k.p.a. Ww. decyzja uprawomocniła się dnia 7 maja 2015 r.

Okres 12 miesięcy na spełnienie warunków umorzenia zadłużenia z tytułu składek upłynął w dniu 7 maja 2016 r.

Pismem z dnia 3 czerwca 2016 r. organ rentowy zawiadomił P. Z., iż zostało zakończone postępowanie poprzedzające wydanie decyzji w sprawie wniosku wymienionego o umorzenie zadłużenia z tytułu składek złożonego dnia 16 lipca 2014 r. Ww. zawiadomienie wnioskodawca odebrał osobiście w dniu 16 czerwca 2016 r.

W dniu 20 czerwca 2016 r. P. Z. stawił się osobiście w ZUS Oddział w W. i zapoznał się z aktami sprawy, w tym z decyzją z dnia 19 marca 2015 r. określającą warunki umorzenia należności składkowych.

Po dokonaniu weryfikacji stanu zadłużenia na koncie ubezpieczonego, w tym ustaleniu niespełnienia przez wnioskującego warunków umorzenia należności z tytułu składek określonych decyzją z dnia 19 marca 2015 r., organ rentowy w dniu 3 sierpnia 2016 r. wydał decyzję –zaskarżoną w niniejszej sprawie– w której odmówił wnioskodawcy P. Z. umorzenia należności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 61.546,90 zł, w tym z tytułu:

składek – 23.065,94 zł,

odsetek – 38.480,96 zł,

- na ubezpieczenie zdrowotne za okres: 05/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 17.128,56 zł, w tym z tytułu:

składek – 6.385,61 zł,

odsetek – 10.742,95 zł,

- na Fundusz Pracy za okres: 03/1999-05/2001, 10/2001-09/2004 w łącznej kwocie 5.092,24 zł, w tym z tytułu:

składek – 1.844,63 zł,

odsetek – 3.247,61 zł.

/b e z s p o r n e, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy /

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551), na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8 (pkt 1), oraz innej osoby niż wymieniona w pkt 1 – umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia,

opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Na podstawie art. 1 ust. 8 ww. ustawy abolicyjnej Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

W myśl art. 1 ust. 10 ww. ustawy – warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1 ustawy, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa wyżej, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (art. 1 ust. 11 ustawy).

W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczone termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (art. 1 ust. 12 ustawy).

W razie niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 (art. 1 ust. 13 pkt 2 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie podstawowym i jedynym zarzutem wnioskodawcy skierowanym przeciwko zaskarżonej decyzji z dnia 3 sierpnia 2016 r. był zarzut nieotrzymania przez wnioskodawcę wcześniejszej decyzji z dnia 19 marca 2015 r. określającej warunki, które miał spełnić, aby jego wniosek o umorzenie zaległości składekowych został rozpoznany pozytywnie.

W ocenie Sądu, powyższy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie, przede wszystkim dlatego, że decyzja z dnia 19 marca 2015 r. jest ostateczna i wiąże tut. Sąd. Wnioskodawca zaś nie zrobił nic, by decyzję tę podważyć czy wzruszyć. Dlatego też, tut. Sąd – rozpoznając sprawę z odwołania od decyzji z dnia 3 sierpnia 2016 r. – nie jest władny badać zasadności decyzji ostatecznej z dnia 19 marca 2015 r., w szczególności, że nie została ona ani uchylona ani zmieniona.

Przypomnieć wypada, że decyzją z dnia 19 marca 2015 r. organ rentowy określił, jakie należności z tytułu składek nieopłacone przez wnioskodawcę będą podlegały umorzeniu, pod warunkiem opłacenia w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji należności nie podlegających umorzeniu, tj. należności z tytułu składek na ubezpieczenie własne płatnika oraz zatrudnionych pracowników w wysokości: na ubezpieczenia społeczne – 21.231,75 zł i koszty upomnienia 11,60 zł, na ubezpieczenie zdrowotne 6.499,66 zł i koszty upomnienia 23,20 zł oraz na Fundusz Pracy i FGŚP 1.692,41 zł i koszty egzekucyjne 2,64 zł, a także odsetek od ww. należności, naliczonych do dnia wpłaty łącznie.

Zaskarżoną decyzją z dnia 3 sierpnia 2016 r. organ rentowy odmówił natomiast P. Z. umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP, wskazując, że wnioskodawca na dzień wydania tej decyzji nie spełnił ustawowych przesłanek umorzenia ww. należności, albowiem nie opłacił zaległości wskazanych w ww. decyzji z dnia 19 marca 2015 r.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w szczególności analiza stanu zadłużenia na koncie płatnika, potwierdził, że faktycznie P. Z. na dzień 3 sierpnia 2016 r. nie opłacił składek na ubezpieczenie własne oraz zatrudnionych pracowników w wysokości: na ubezpieczenia społeczne – 21.231,75 zł i kosztów upomnienia 11,60 zł,

na ubezpieczenie zdrowotne 6.499,66 zł i kosztów upomnienia 23,20 zł oraz na Fundusz Pracy i FGŚP 1.692,41 zł i kosztów egzekucyjnych 2,64 zł, oraz odsetek od ww. należności, naliczonych do dnia wpłaty włącznie. A zatem, wydana przez ZUS w dniu 3 sierpnia 2016 r. decyzja jest prawidłowa i zgodna z prawem (oparta o ustawową podstawę prawną –art. 1 ust. 13 pkt 2 w zw. z art. 1 ust. 10, 11 i 12 cyt. wyżej ustawy abolicyjnej).

Na marginesie jedynie wskazać można, iż tłumaczenia wnioskodawcy, że nie otrzymał decyzji z dnia 19 marca 2015 r. oraz nie wiedział, jakie są warunki umorzenia zaległości składkowych, nie zasługują na uznanie. Wnioskodawca jest osobą prowadzącą od wielu lat działalność gospodarczą. W stosunkach ubezpieczeniowych od osoby takiej wymaga się zachowania chociażby minimum staranności w dbałości o własne interesy. Analizując zachowanie P. Z. w okresie od lipca 2014 r. do sierpnia 2016 r., nie można powiedzieć, aby wyżej wymieniony zachował jakąkolwiek dbałość o własne –jakże ważne– sprawy. Z akt ZUS wynika, że P. Z. w dniu 16 lipca 2014 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie tzw. ustawy abolicyjnej. Po tej dacie (w lutym 2015 r.) wnioskodawca otrzymał zawiadomienie, że zakończone zostało postępowanie poprzedzające wydanie decyzji określającej warunki umorzenia w sprawie jego wniosku i że ma prawo –przed wydaniem decyzji– do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów, zgłoszonych żądań, z którego może skorzystać w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia. Powyższa informacja dała wnioskodawcy niewątpliwie wiedzę co do tego, że niebawem organ rentowy wyda w jego sprawie decyzję, co też się stało. Skoro jednak wnioskodawca –jak twierdzi– żadnej decyzji nie otrzymał, należała staranność nakazywała, by po upływie pewnego okresu czasu (miesiąca, dwóch) sam dowiedział się w ZUS o stan rozpoznania jego sprawy. Zależało mu przecież na umorzeniu -nie małych zresztą- zaległości składkowych. Mimo tego –wnioskodawca przez prawie 2 lata od momentu złożenia wniosku (tj. od dnia 16 lipca 2014 r.) nie wykazał żadnego zainteresowania swoją sprawą. W Oddziale ZUS w W. pojawił się dopiero w dniu 20 czerwca 2016 r., gdy otrzymał zawiadomienie o tym, że zostało zakończone postępowanie poprzedzające wydanie decyzji w sprawie jego wniosku o umorzenie zadłużenia z tytułu składek. Wtedy to –zapoznając się z aktami sprawy– zapoznał się też z decyzją z dnia 19 marca 2015 r. określającą warunki umorzenia należności składkowych –poznał kwoty należności z tytułu składek, których wpłata w określonym terminie warunkowała umorzenie innych należności składkowych. Zobaczył też znajdującą się w aktach zaadresowaną do niego i zwróconą ZUS -po podwójnym awizowaniu- przesyłkę z dnia 19 marca 2015 r., w tym fakt, że przesyłka z decyzją z dnia 19 marca 2015 r. została do niego nadana na prawidłowy, podany przez niego samego we wniosku z dnia 16 lipca 2014 r., adres. I mimo pozyskania takiej wiedzy nie zrobił nic, by decyzję, której –jak twierdzi– nie otrzymał, wzruszyć. Czekał dalej, aż do otrzymania decyzji z dnia 3 sierpnia 2016 r., zaskarżonej w niniejszej sprawie. Takie zachowanie wnioskodawcy nie zasługuje na pozytywną ocenę. Przeciwnie – świadczy o braku zainteresowania wnioskodawcy własnymi –jakże żywotnymi– sprawami. Organowi rentowemu zaś –w takim stanie rzeczy– nie można zarzucić żadnych uchybień, w szczególności uchybień proceduralnych w zakresie prawidłowości doręczenia wnioskodawcy decyzji z dnia 19 marca 2015 r., jak i następczego uznania tej decyzji za doręczoną, na podstawie art. 44 k.p.a. Dlatego też, powoływanie się przez P. Z. na fakt nieotrzymania decyzji z dnia 19 marca 2015 r. jako przyczyny mającej uzasadniać podważenie prawidłowości zaskarżonej decyzji z dnia 3 sierpnia 2016 r. nie jest zasadne i nie mogło zostać uwzględnione.

W świetle powyższych uwag –zdaniem Sądu– zaskarżona decyzja odpowiada prawu, a odwołanie wnioskodawcy – jako pozbawione uzasadnionych argumentów– podlega oddaleniu, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.